

## Identificant el perill de les sectes

L'Associació per a la Investigació de l'Abús Psicològic és una associació de professionals especialitzats en relacions sectàries i altres relacions abusives. Juntament amb el vessant assistencial, la seva tasca s'orienta a una millor prevenció i formació dels diversos agents socials (professors, advocats, psicòlegs, etc.). L'associació disposa de diversos punts d'informació locals en diferents províncies catalanes i espanyoles, oferint informació i derivació als serveis pertinents. Recentment ha obert una seu a Vic en detectar la presència d'activitats sectàries a la comarca d'Osona, en zones rurals.

Fotolocal / Oriol Molas



### Sectes / relacions sectàries

Una relació sectària pot ser definida com tota aquella relació en la qual una persona (o un grup, si són més de dos) indueix de manera intencional una altra a dependre d'ell/ella en pràcticament totes les decisions vitals, inculcant-li la creença que posseeix un do, un talent o uns coneixements superiors.

Les relacions sectàries, igual que altres relacions abusives, comporten diversos graus de dany personal, emocional, econòmic, familiar i social.

No existeix un perfil únic de persona que acabarà dins una relació sectària o una secta.

### Els principals factors de risc són:

- Les situacions de crisi personal o emocional, social o laboral.
- L'adolescència i la primera joventut, en la mesura en què són etapes de maduració i canvi.
- Inquietuds intel·lectuals i/o religioses.
- Ingenuïtat, idealisme, altruisme.
- Una personalitat de tipus dependent.

— Aïllament social, soledat, manca de relacions i d'amistats.

### Com funcionen?

Les sectes poden presentar-se de múltiples formes, no necessàriament religioses (p.e., com una ONG, centre de teràpies, escola de filosofia, etc.), sempre oferint respostes i solucions que es presenten com a «alternatives» als problemes del món i de l'individu. Alhora, atrauen també perquè funcionen com un grup cohesionat sota un projecte comú, intensificant la vida emocional, la comunicació i l'altruisme, amb promeses de realització espiritual, personal, laboral, sensació de felicitat o plenitud.

Més enllà dels objectius explicitats pel grup, l'experiència mostra que, amb independència de les seves doctrines, tots aquests grups comparteixen en diversa mesura els següents indicadors de manipulació psicològica:

### Procediments d'atracció:

- Atracció personal del reclutador: s'ofereix amistat, seguretat i suport a tots els nivells, per guanyar la confiança de la persona interessada.
- Clima d'afectivitat: s'estimula un sentit de família i pertinença al grup, a partir de la creació d'un entorn agradable i distès, per tal que la persona es senti «important» i «escollida».
- Seguiment del nou membre: contactes freqüents amb tots els qui han connectat amb el grup a fi que s'hi interessin cada dia més fins a dedicar-s'hi plenament.
- Pressió variable de grup: s'estimula la necessitat natural d'integració a un grup, alhora que es busca anul·lar els dubtes i reforçar el vincle amb el grup.
- Falsa exaltació dels valors individuals: en dos vessants, es potencia la sobrevaloració de la persona, generant un compromís i una necessitat de pertinença al grup, i alhora es remarquen els defectes, els errors i les necessitats de la persona captada perquè el grup sigui l'única solució dels seus problemes.

### Procediments d'adoctrinament:

- Rebuig dels valors previs: acceptació del nou estil de vida, fonamentat en una constant denúncia dels valors previs a l'entrada en el grup.
- Substitució de les relacions personals: trencament



Fotolocal / Oriol Molas

o confrontació amb els lligams familiars, ideant noves parelles i famílies (el grup és la «nova família»); rebuig dels anteriors vincles (amics, creences, interessos).

— Compromís econòmic: deure d'aportar diners i béns personals o familiars i obligatorietat de treballar gratuïtament pel grup.

— Inducció de records i comportaments: implantació de missatges mitjançant l'ús repetitiu de certes paraules o frases clau, enmig de llargues i confuses xerrades.

— Inhibició de la responsabilitat: renúncia de les pròpies responsabilitats, que se cedeixen a l'autoritat del líder, afavorida per estats de regressió i infantilització.

— Rituals, cerimònies, activitats: participació en rituals i activitats diversos amb regles obligatòries i estrictes que anul·len la capacitat de decisió pròpia i generen una dependència del grup.

— Esgotament físic i reducció del descans: desorientació i vulnerabilitat creades per l'activitat física i mental prolongada i per la manca del descans necessari.

— Dietes desequilibrades: privant l'organisme d'una nutrició necessària i equilibrada.

— Confessió: obligació de la persona de confessar els propis defectes i debilitats, sovint en públic, per tal de demostrar-li la incapacitat de valdre's sense l'ajut del grup.

— Manipulació de la conducta: vulnerabilitat i confusió mantingudes, alternant càstigs i recompenses per una mateixa acció.

— Doctrina confusa: prèdiques sobre una doctrina incomprensible que indueixen a l'acceptació cega del missatge rebut, amb la pretensió que la doctrina

posseeix una base i validesa científiques indiscutibles.

— Disciplina autoritària: acatament de les regles, normes i «recomanacions» del grup sense objecció.

#### Quan demanar ajut?

— Quan vegi que la persona assisteix cada vegada més a les activitats del grup.

— Quan es donen canvis sobtats en actituds, maneres de pensar, vestir o actuar.

— Quan vegi que la seva manera de pensar és «o blanc o negre», simplista, pretén explicar-ho tot.

— Quan comencen a donar-se canvis en la manera d'expressar-se, fent servir «clixés».

— Quan el grup passa a ser una «nova família» o les persones externes al grup són «males influències».

— Quan observi un major distanciament de relacions i interessos previs.

— Quan senti que augmenta el secretisme, l'ocultació, l'engany o la mentida.

— Quan aparegui un comportament artificial, rígid, amb la sensació de «ja no és la persona d'abans».

— Quan davant una crítica mostri reaccions d'irritabilitat, no voler seguir la conversa o ambigüitat en les seves explicacions.

— Quan la persona manifesta fe cega envers el líder, les seves idees o les pràctiques proposades.

#### Més informació:

Associació per a la Investigació de l'Abús Psicològic: [www.aiiap.org](http://www.aiiap.org).

EducaSectas: [www.educasectas.org](http://www.educasectas.org).

HemeroSectas: [www.hemerosectas.org](http://www.hemerosectas.org).